

Hvønn týsdag. Spurningar verða at stíla til:
SOSIALURIN, Postboks 76, 110 Tórshavn

Vegna tekniskar trupulleikar endurprenta vit eina grein um elliseftirløn.

Hví er neyðugt at sær ellisárini?

Hví er tað umráðandi at hugsa um eftirlønarspurningin longu á ungum árum? Eftirlønarspurningur ein 30 til 40 ár frammi í tíðini, hjá einum stórum parti av vinnuføra fólkinum, og er tað nóg annað, sum er meira nærliggjandi og tyngjandi í gerandisdegum.

Grundgevingin er tann, at tað verða umstøðurnar til ta tíð, sum koma at avgera, hvørjar elliseftirlønir (fólkpensión), tað almenna kann útgjalda. Verður hugt at hvussu gongdin hevur verið og et ber til at gera sær metingar um hvussu hon kemur at verða.

Míðal livialdurin seinastu 40 árin er øktur úr 65 upp ímóti 75 árum. T.v.s. at áramálið, ið almenna eftirlønir skal útgjaldast er longt munandi. Tilgongdin av ungum fólki minkar eisini lutfalsliga. Míðal barnatalið fyri hvørja kvinnu er fallið úr 3 børnum niður um 2 í sama tíðarskeiði. Hvørjar eru so avleiðingarnar?

Verður hugt eina 40 til 50 ár aftur í tíðina, siggja vit, at fyri hvønn eftirlønarmóttakara vóru umleið 10 fólk í vinnu. Hetta var sostatt ikki nøku tyngjandi byrða fyri samfelagsbúskapin. Í dag eru tað umleið 3 fólk í arbeiði fyri hvønn eftirlønarmóttakara og verður mett, at um eini 40 ár verða líka nógvir eftirlønarmóttakarar sum fólk í vinnu.

Almenna eftirlønir verður avsett ár fyri ár í mun til hvussu nógvir eftirlønarmóttakarar eru. T.v.s. at tað eru fólk í vinnu, sum fliggja útgjaldingarnar. Verður hugt at gongdina í fólkasamanseting, miðalaldri og barnatali sást, at hetta verður ein stórri og stórri byrða hjá tí einstaka, sum tíðin liður. Her liggja eingir grunnar aftanfyrir, sostatt skal peningurin finnast á hvørjum ári.

Skulu sømilig livikor tryggjast, eisini á ellisárum, má okkurt gerast longu nú, hóast hesin trupulleiki tykst liggja langt frammi í tíðini. Tað er ov seint at gera nakað við hetta, stutt áðrenn eftirlønarspurningur er náddur. Yngri vit eru, tá byrjað verður, minni partur av inntøkuni er neyðugur at avseta til hetta endamáli.

Boðskapurin er heilt greiður. **Tak ábyrgd av egnari framtíð** longu nú. Hetta gerst við at tekna sær eina persónliga eftirlønartrygging.

Ráðandi myndugleikar hava eisini sæð álvaran í hesum máli og loyva skattadrátt í sambandi við eftirlønargjöld fyri at stímbra um hugin hjá fólki at spara saman til ellisár.

Bartal Kass,
tryggingarráðgevi

Oddvør Johansen flaggdagsrøðuna í Havn

Árliga flaggdagshaldið í Havn, sum Havnar Hornorkestur skipar fyri, verður flaggdagin, 25. apríl.

Klokkan 15 fer skráðgonga úr Nýggja Kommunuskúlagarði við Havnar Hornorkestri

og skótum oman á Vaglið, har Oddvør Johansen flytir fram røðu.

Eins og undanfarnar ár, verða bæði vanliga lagið til flaggsangin og lagið, sum Gunnar Mikkelsen gjørdi til hendan, at hoyra.

Bjargar sær og sínum og setir kilar ímillum útróðarmenn:

Ein skarnsgerð av Ivani Johannesen

Vit eru heilt í kolakjallaranum og vita ikki okkara livandi ráð

ÁKI BERTHOLDSEN

- Vit eru heilt í kolakjallaranum. Hetta er ein skarnsgerð, Ivan Johannesen gjørdi ímóti útróðarmenninum. Hann sætur sær og sínum vesturi í Vágnum og roynir at eisini livja formannin í MÚ í Suðuroy fyrri at fáa hann at halda seg kvíran.

Essa Petersen í Norðdepli, næstformaður í MÚ, áttar harðliga framferðina hjá Ivani Johannesen, fiskimálaráðharran í útróðarmálinum.

- Hetta er ein miðvís roynd at seta kilar ímillum útróðarmenn og royna at skraða Meginfelagið sundur.

Við at bóla útróðarbátar undir 20 tons upp í linubátar og snellubátar leggur hann ómetaliga hart trýst á limirnar í MÚ. Tí linubátarnir fáa ikki livað av kvotuni, teir hava fingið, men snellubátarnir kunnu góðtaka hetta sum eina fyribils loysn.

- At geva snellubátunum stóran fyrimun framum linubátarnar er ein miðvís roynd at seta útróðarmenn upp ímóti hvør øðrum, sigur Essa Petersen.

- Vágamenn rógva allir út við snellu, so teir eru so væl bjargaðir, sum teir kunnu vera við hesi loysnini.

- Sostatt fekk Ivan bjarga sínum valdømi og sínum atkvøðum.

Formaðurin í MÚ er úr Suðuroy og teir rógva eisini bara út við snellu. Við at geva snellubátunum fyrimun, vónar Ivan at teppa formannin, tí Ivan veit, hvussu hart fyrispentir út-

róðarmenn eru og at tað ræður um, at sleppa út sum skjótast aftur.

-Útróðarmenn fáa ikki fjalt seg aftanfyrir partafelag. Vit hefta persónliga við hús og gøgnum fyri bátar okkara. Tí verður tað ein persónligur sorgarleikur, hvørja ferð ein útróðarbátur fer av knóranum.

- Við hesum tiltaki hevur tað eydnast Ivani Johannesen, at leggja eitt ómenniskjansligt trýst á snellumennin og formannin í MÚ.

Essa Petersen leggur tó dent á, at tað fer ikki at eydnast honum at seta kilar ímillum útróðarmennin.

Hann tekur hattin av fyri formanninum, sum hevur sagt seg úr nevndini í útróðartelagnum í Vági fyrri at tæna heildini í MÚ.

Essa Petersen sigur, at hann hevur lagt sær í gevma, at tað var norðoyartingmaðurin Anfinn Kallsberg og suðuroyartingmaðurin Jákup Joensen, sum slóðu gøtuna fyri Ivan, so hann fekk stungið hesi lokabrøgd út í kortið.

Felagskvotu

Næstformaðurin í MÚ sigur, at tað er ógjørlegt hjá linubátunum undir 20 at virka undir teimum treytum, landsstýrið hevur álagt teimum.

-Inni á grunninum eru eisini 90% av fiskinum, vit fáa, toskur.

- Uttanfyrir 12 fjórðingar er heldur frægari við tað, at eini 60% er toskur.

- Hvussu skulu vit so

kunna halda okkum til 30%, sum vit skulu eftir lógini.

Essa Petersen sigur, at avleiðingin verður, at linumenninir verða krminellir.

- Tí verða vit vtingaðir at rógva út undir hesum treytum, noyðast vit at gágga tann mesta toskin av húkum og tveita hann fyrri borð aftur, fyrri at koma niður á tæy 30% av toski, vit hava loyvi at hava sum hjáveði, sigur hann.

- Eg siggi ongan møguleika at yvirleva mai mánaða. Hvat so hendir, tá ið nýggj skipan verður sett í verk, vita vit ikki.

Essa Petersen heldur tað vera undarligt at smábátarnir verða kveistraðir til havs, men at trolbátarnir, sum eru stórir, sleppa inn á seks fjórðingar.

vita ikki

Essa Petersen sigur, at hann

- Skulu vit halda okkum til lógina, noyðast vit at gágga tann mesta toskin av. Eg dugi ikki at siggja, hvussu linubátarnir yvirleva mai mánaða, sigur Essa Petersen.

veit ikki, hvat teir gera. Í gjár var veðrið ikki til vildar os teir fingi allir eitt skotbrá at hugsa seg um í.

- Men ein loysn, arbeið verður við, er, at seta eitt tonsatal á tæy 30 % í hjáveði, kanska 300 tons.

- Hetta ber so til at leggja afturat teimum 915 tonsunum, snellubátarnir hava fingið.

- Sostatt fær útróðarbátarnir undir 20 tons 1215 tons tilsamans, sum allir bátarnir undir 20 tons kunnu fiska ótarnaðir av.

Hetta var niðurstøðan á útróðarfundi í norðoyggjum leygardagin,

Veðurtænastan á Veðurstøðini

Upplýsingar um veðrið á veðurstøðunum kunnu fáast við at ringja á tlf. 12210.

Til sølu

M/B BRATTANES, KG 146, 24 BRT, til sølu um hóskaði boð fæst.

Porta/flagið

Føroyabók

Tlf. 55522
88505